

Lifestyle

GHID DE VACANȚĂ CAPITAL.RO: Tot ce trebuie să știi ca turist în Polonia

Autor: **Otilia Cristea**

Publicat: 18 Septembrie 2009

Răvășită și invadată de atâtea ori de-a lungul timpului, Polonia este una dintre țările care îți poate servi în vacanță, pe lângă multe metode de recreere și o importantă lecție de istorie, ce se întinde de la frumoasele povești și castele ale cavalerilor medievali, la ororile săvârșite la Auschwitz de naziști în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial, la urmele lăsate de regimul comunist, până în prezentul în care Polonia modernă se prezintă foarte bine, pentru o țară trecută prin atâtea. Mai mult, această destinație mai înseamnă și un relief impresionant cu cei mai înalți munți al lanțului carpatin, cu numeroase râuri importante, mii de lacuri și cu un superb țărm la Marea Baltică.

Potriviți informațiilor de pe site-ul [Ministerului Afacerilor Externe](#), Polonia este o țară sigură din punctul de vedere al criminalității, însă ai grijă la buzunare, iar dacă mergi cu mașina încuie ușile când pleci și evită să lași bani sau obiecte de valoare, pentru că un număr străin este destul de ademenitor pentru hoți.

Ușor la calculat banii

Polonia este un stat membru al Uniunii Europene din anul 2004, drept pentru care românii care plănuiesc o vacanță aici nu au nevoie de viză, însă le vor trebui zloți polonezi, moneda de schimb a țării.

Calculul îți va fi destul de ușor, deoarece cotația zlotului este apropiată de cea a leului (1 euro = 4,26 lei/4,12 zloți). În marile orașe vei întâlni „kantor” (casă de schimb valutar) la tot pasul, unde nu se percep comisioane, dar, ca și la noi, cursurile practicate sunt diferite: în zonele centrale și în special cele frecventate de turiști vei găsi cotații mai puțin avantajoase, dar diferențele nu sunt foarte mari.

Greu de ajuns

Deși nu este o destinație foarte îndepărtată de țara noastră, din punctul de vedere al transportului până acolo nu este foarte accesibilă. Zboruri directe spre orașe din Polonia nu găsești decât la TAROM și la Lot Polish Airlines, dar, fiind vorba despre companii de linie, prețurile sunt destul de piperate. Mai poți combina zboruri ale companiilor low-cost și astfel, deși va trebui să faci escală, vei putea găsi bilete ceva mai ieftine.

Nici cu trenul nu găsești rută directă: CFR are o cursă spre Cracovia cu schimbare în Budapesta, care durează în total în jur de 25 de ore, iar biletul dus-întors costă aproximativ 870 de lei. Probabil cel mai la îndemână mijloc de transport este mașina personală, cu care poți ajunge fie străbătând Ungaria și Slovacia, fie prin Ucraina.

Infrastructură sărăcăcioasă

Dacă alegi primul traseu, cel mai des urmat de turiștii români, nu uita că trebuie să cumperi vigneta în fiecare dintre țări. E bine să știi că drumurile polonezilor nu sunt prea departe de ale noastre și pe alocuri sunt în construcție, așa că s-ar putea să stai la semafoare. Autostrăzile sunt puține și se plătesc.

O vacanță în Polonia nu presupune o cheltuială foarte mare, ținând cont că, în mare, costurile sunt apropiate cu cele din România sau, pe alocuri, chiar mai mici, dar, evident, diferă în funcție de pretențiile fiecăruia. Serviciile sunt bune, iar oamenii din sectorul turistic sunt foarte amabili și serviabili.

Engleza o știi tinerii

Ca oameni, polonezii nu se deosebesc foarte mult de români, sunt primitivi și sociabili, iar străinii le stârnesc curiozitatea. Nu vei avea probleme de comunicare cu personalul din domeniul turistic, pentru că majoritatea vorbește foarte bine engleza și alte limbi de circulație internațională.

Pe stradă, însă, toate semnele, informațiile și inscripțiile pe care le vei întâlni vor fi în limba poloneză, ceea ce înseamnă că va trebui să faci un efort să înveți puțin din fonetica limbii. Legat de semne, fii atent să nu încurci toaletele, pentru că în multe locuri semnele sunt diferite: un triunghi pentru bărbați și un cerc pentru femei și cumva polonezii au impresia că marcajul este destul de evident.

Majoritatea tinerilor stăpânesc limba engleză, așa că pe ei trebuie să-i cauți pentru indicații, mai ales că de obicei sunt gata să te ajute. Cei mai în vârstă însă, mai ales din afara orașelor mari, vorbesc engleza puțin spre deloc, dar ai șanse mari să dai de vorbitori de rusă sau germană.

Sechelele polonezilor

Printre subiectele delicate la care trebuie să fii atent cum le apordezi cu polonezii se numără, cum era de așteptat, Holocaustul și, în general, Războiul, care a adus multă suferință în rândul polonezilor. Dintre victimele naziștilor, 3 milioane au fost evrei polonezi. Între 1938 și 1946, populația Poloniei a fost redusă cu peste 30%, de la 35 de milioane, la 23 de milioane de oameni.

Ține cont că polonezii sunt foarte apropiați de biserică, iar credința catolică este pentru mulți un element important al identității lor. Ioan Paul al II-lea, un papă iubit de întreaga lume, în Polonia este de-a dreptul venerat, pentru că s-a născut și a crescut aici, însă i se atribuie și un merit important în înlăturarea comunismului din această țară.

Polonia le oferă vizitatorilor de toate: un turism urban în cele mai importante orașe ale țării, brăzdate de urme ale istoriei, un relief vast, ideal pentru expediții, stațiuni de schi, dar și litoral la Marea Baltică. Astfel, Polonia poate fi vizitată în orice perioadă, pentru că, stai fără grijă, ai ce să faci aici.

Capitala, împărțită de Vistula

Varșovia este capitala țării, dar cumva Cracovia o eclipsează, iar cele două orașe nu sunt nicidecum aproape (le despart un drum de 4 ore și jumătate).

Capitala Poloniei era unul dintre cele mai frumoase orașe din Europa Centrală, până la distrugerea lui aproape în întregime din timpul războiului și ocupației naziste. Varșovia a fost reconstruită aproape din temelii, iar clădirile din centrul vechi au fost restaurate meticulos.

Acum, râul Vistula împarte orașul în două: Vechiul Oraș și centrul modern se află în partea de vest și aici găsești cele mai importante atracții turistice. Nu rata aici o plimbare prin Orașul Vechi, Castelul Regal, care a fost reconstruit după planurile originale, Palatul Culturii și Științei, Palatul Wilanów, care a fost construit pentru Jan III Sobieski, la sfârșitul secolului al XVII-lea, și neapărat Parcul și castelul Łazienki (sau Łazienkowski).

Frumoasa Cracovia și tristul Auschwitz

Cracovia este considerată inima culturală a țării, cu o istorie de peste 750 de ani, este bijuteria Poloniei în materie de arhitectură și artă și are avantajul de a fi fost ocolită de distrugerile care au sfâșiat țara. Cel mai căutat obiectiv turistic este Castelul Wawel și catedrala fortificată, dar te poți lăsa purtat de farmecul Orașului Vechi ca să prinzi atmosfera din Cracovia, pe care o laudă atâția artiști. La sud de Wawel găsești Districtul Evreiesc, Kazimierz, locul unde au fost filmate scene din filmul „Lista lui Schindler”.

Cei care ajung în Cracovia nu ratează, de obicei, excursia de câteva zeci de kilometri până la Oświęcim, localitatea cunoscută mult mai bine pe numele germanizat Auschwitz. Fă un tur al dureroaselor amintiri începând cu Auschwitz I, unde barăcile de cărămidă nu mai țin acum prizoniere decât dovezile crimelor săvârșite de naziști și expozițiile care te vor ajuta să înțelegi mai bine ce s-a petrecut acolo. La 3 kilometri se află lagărul de la Birkenau, Auschwitz II, o întindere imensă care sprijină barăcile din lemn, martorele atâtor orori. Intrarea este gratuită, atât la Muzeu cât și la Memorial, însă dacă vrei să faci turul cu ghid, trebuie să plătești 33 de zloti.

Orașe încărcate de istorie

Sunt multe orașe din Polonia care merită vizitate, printre ele se numără Gniezno, prima capitală a țării din secolul al X-lea, care are un frumos centru vechi medieval, Torun, orașul natal al lui Mikołaj Kopernik, unde merită să faci o vizită și Planetariului, Gdańsk, un oraș vechi chiar pe coasta baltică, care a fost și el reconstruit după război.

Wrocław este un oraș așezat pe 12 insule și doar în Veneția, Amsterdam și Hamburg vei vedea mai multe poduri ca aici în toată Europa. Mai poți trece prin frumosul oraș Szczecin, care are un port enorm. La Malbork poți vizita castelul Cavalerilor Teutoni, cea mai mare fortificație gotică din Europa. O altă oprire recomandată este Wadowice, orașul natal al Papei Ioan Paul al II-lea.

Schi în Munții Tatra sau plajă pe țărmul baltic

Pe teritoriul Poloniei se află Munții Tatra, la poalele căror vei găsi cea mai populară stațiune montană din această țară și „capitala” sporturilor de iarnă de aici, Zakopane.

Dacă mergi în Polonia vara, poți să petreci câteva zile și pe țărmul de la Marea Baltică. Gdansk, Sopot și Gdynia formează Triada Orașelor - metropolă a litoralului polonez. Deși nu este foarte popular în rândul turiștilor români, litoralul Poloniei are multe de oferit. Sopot este una dintre cele mai populare stațiuni de la malul mării și locul unde te poți plimba pe cel mai lung ponton de lemn din Europa.

Mâncare bună, dar grea

La capitolul mâncare, când mergi în Polonia așteaptă-te la o bucătărie puternic regionalizată, bogată, densă și destul de grea, bazată pe carnea de porc și pui, varză și cartofi, multe aluaturi – în special umplute – brânzeturi și fructe. Nu lipsesc specialitățile din miel, vită, rață, găscă și vânat și nici cele din pește, în special cele din crap. Carnea de zimbri este parte a orgoliului național polonez.

Pentru o descriere mai pe larg a acestei bucătării din inima Europei, am apelat la specialistul Emanuel Ciocu, editor al site-ului cevabun.ro.

Influențe germanice și slave

Două mari familii de popoare au influențat bucătăria poloneză, care și-a lăsat și ea amprenta pe bucătăriile celor două popoare: influențele germanice (vizibile în șnițelele, ciolane de porc, asocierile de carne cu fructe, etc.) și cele slave (resimțite în special prin prezența pierogilor și a supelor pe bază de sfeclă).

Polonezii sunt mari gurmanzi. Deși de multe ori criticați pentru că au tendința să sacrifice calitatea în favoarea cantității, polonezii sunt foarte mândri de tradiția lor culinară, așa că ar fi un păcat de moarte să le criticați felurile de mâncare favorite.

O zi la masă în Polonia

Micul dejun (śniadanie), începe de la orele 7 și ține până pe la ora 10 și este bogat în pâine, brânză, mezeluri, omlete și puțină salată. Prânzul (obiad) începe devreme, la ora 11 și se lungește până la ora 15.00. Polonezilor nu le este frică de un prânz bogat, astfel încât un meniu este compus din trei feluri de mâncare consistente. O masă tipic poloneză începe cu supă, alături de pâine albă sau de secară, urmată de felul principal, bogat în carne de porc sau pui, însoțit de nelipsitul cartof și legume, de obicei crude și care conțin aproape sigur puțină varză. Masa se încheie cu o varietate de deserturi, polonezii excelând atât în prepararea cât și în consumarea acestora. De obicei nu se consuma alcool în timpul prânzului.

Cina (kolacja) este servită între orele 18-21 și luarea ei în oraș începe să devină un obicei popular cu atât mai mult cu cât este stropită bine cu alcool.

Specialitățile poloneze

Bucătăria poloneză este grupată pe regiuni astfel încât multe feluri de mâncare se prepară în mod diferit sau sub alte nume, de la zonă la zonă. Cu toate acestea se pot sublinia câteva feluri specifice. Barszcz, face parte din familia generică a borșurilor slavilor de nord, regăsite și în Ucraina sau Rusia. Varianta locală are la bază tot sfecla roșie, ceapă, usturoi și, uneori, nap. De la zonă la zonă, barszcz poate avea sau nu smântână, găluști, etc. O altă supă (zupa) foarte iubită în Polonia este zurek, o supă fierbinte, groasă, acrișoară, pe bază de secară, cu cârnați și cartofi.

Pierogi, produse de patiserie umplute – fierte, prăjite sau coapte la cuptor, în funcție de regiune - fac, de asemenea, parte din aceeași familie slavă și polonezi au o adevărată obsesie pentru ele. Pierogi sunt umplute atât cu umpluturi sărate – de la carne la legume – dar și dulci, cu brânză și stafide sau gemuri.

Kielbasa, cârnații polonezi, sunt diferiți de tot ceea ce se plimbă prin România sub acest nume și sunt făcuți practic din aproape orice fel de carne, de la porc la pui, de la curcan și vită la zimbru, Cei mai iubiți sunt cei din carne de porc, bine condimentați cu usturoi și mult piper. Din această categorie merită încercat Krakowska, specific regiunii Cracoviei.

Oscypek sunt brânzeturi în formă de fus acoperite cu motive tradiționale făcute din brânză de capră afumată.

Printre felurile care merită a fi încercate se mai numără: bigos – o tocăniță pe bază de varză (murată sau proaspătă) și bucăți de carne (porc, vită și chiar pui), făcută la cuptor și servită cu pâine de secară sau de cartofi - și Zrazy zawijane – rulouri din mușchi de vită umplute cu felii de castraveți murăți, cârnați afumați și ciuperci, gătite la cuptor.

Din tradiția austro-ungară, polonezii s-au ales cu goulash-ul și cu șnițelul (Kotlet schabowy), servit cu cartofi și/sau varză murată.

„Dulcele” și „tarele” polonez

Polonezii sunt mari consumatori de dulciuri așa că dacă vizitați Polonia aveți grijă la siluetă. Paçzki, o gogoasă umplută cu dulceață sau cu cremă de vanilie și prăjită până devine maronie, se găsește la tot pasul, de la restaurante la vânzătorii stradali. Kremowka este o prăjitură la care se adaugă ciocolată de casă Wawel, disponibilă sub formă de batoane, ambalate simplu. Makowiec este o prăjitură cu mac iubită de polonezi, la fel ca Sernik, o delicioasă prăjitură cu brânză.

În materie de băuturi berile se regăsesc peste tot. Cele mai cunoscute branduri sunt Zywiec, Okocim, EB, Warka și Tyskie. Dar marele motiv de mândrie al polonezilor este vodca. Mari producători de cereale, polonezi produc una dintre cele mai bune vodci din lume. Cele mai vechi referințe despre vodcă sunt de la începutul secolului XV, din Polonia.

Mărcile Belvedere, Chopin și Starka sunt branduri știute în întreaga lume de cunoscători. Zubrowka (zimbrul) este o altă vodcă de prestigiu a Poloniei, aromată cu un sortiment de iarbă de stepă din care se regăsește un fir în fiecare sticlă. Se spune că Zubrowka surprinde mirosul stepei poloneze, unde cresc zimbrii, după ploaie.